

HOOFDSTUK 4 - Van Ballingschap tot Hemelvaart

Inleiding

In de voorgaande lessen hebben we kennis gemaakt met het land en het volk Israël in de tijd van het Oude Testament. We zagen dat het Oude Testament uit 39 verschillende Bijbelboeken bestaat. Deze Bijbelboeken staan niet (allemaal) in volgorde van tijd, maar ze zijn (zoals je kunt lezen op bladzijde 10 van het boekje "Wegwijs in de Bijbel") gesorteerd op soort, namelijk:

1. de wet
2. de historische boeken
3. de poëtische boeken
4. de profetische boeken.

In les 1 en 2 hebben we de 1^e 5 boeken, de wet, behandeld. In les 3 kwam een deel van de historische, poëtische en profetische boeken aan bod. In deze les gaan we verder met de historische boeken en de profetische boeken. Tevens maken we een begin met het Nieuwe Testament. Les 4 gaat namelijk over de terugkeer van Juda en Israël uit de ballingschap tot en met de hemelvaart van Christus. Deze periode beslaat ongeveer 500 jaar. De volgende Bijbelboeken zullen hierbij aan de orde komen:

Oude Testament

Tussen OT en NT

Nieuwe Testament

1.	Ezra	(historisch boek)	<i>informatie over diverse</i>	1.	Lucas
2.	Haggai	(profetisch boek)	<i>wereldrijken</i>	2.	Mattheüs
3.	Zacharia	(profetisch boek)		3.	Johannes
4.	Nehemia	(historisch boek)		4.	Marcus
5.	Maleachi	(profetisch boek)			

In "Het Boek" wordt overigens voorafgaand aan ieder Bijbelboek een korte beschrijving gegeven over het ontstaan van het boek, de schrijver en het thema van het boek. Door dit te lezen, kun je je wat beter de situatie voorstellen waarin het geschreven is en op wie het direct betrekking heeft.

Oude Testament

De terugkeer uit de ballingschap

Wat God via Daniël en andere profeten heeft beloofd, gebeurt. Nadat het Babylonische rijk 70 jaar bestaan heeft, wordt het veroverd door het Perzische rijk. God gebruikt Kores, de koning van Perzië, om zijn volk weer terug te laten gaan. Er gebeurt op die manier precies wat God al door de profeet Jesaja heeft laten voorzeggen (Jesaja 45:1-7).

Lezen: Ezra 1

Ieder die bij Gods volk hoort, mag dus terug. Dat geldt niet alleen voor degenen die in het twee-stammenrijk woonden, maar ook voor mensen uit het tien-stammenrijk. Het Perzische rijk omvat namelijk ook het gebied waar de inwoners van het tien-stammenrijk een paar honderd jaar geleden zijn heengevoerd.

God zorgt ervoor dat Zijn volk niet met lege handen thuis hoeft te komen. Koning Kores draagt zijn onderdanen op de Israëlieten goud, zilver, huisraad en vee mee te geven. Daarnaast geven ze vrijwillig dingen mee voor de tempel. Kores zorgt er bovendien voor dat alles wat Nebukadnessar (de koning van Babel) uit de tempel had geroofd, weer mee terug naar Jeruzalem gaat.

Lang niet alle mensen gaan terug naar Jeruzalem. Veel mensen zijn in Babel geboren en voelen zich er thuis. Ze willen er blijven wonen. De mensen die wel gaan, zijn God heel erg dankbaar. Ze hebben het gevoel dat ze dromen. En niet alleen zij zijn onder de indruk. Ook de mensen uit andere volken, die eerst dachten dat Israëls God minder machtig was dan de goden van Babel, staan nu versteld (Psalm 126).

De herbouw van de tempel

Bijna 50.000 Israëlieten zijn naar hun land teruggekeerd. Snel begint men, onder leiding van Jozua en Zerubbabel, met de herbouw van de tempel. Er wordt een altaar gebouwd, zodat de priesters in ieder geval weer offers kunnen brengen. Daarna worden de fundamenten van de tempel gelegd. Wanneer dat werk klaar is, wordt er een groot feest gevierd, waarbij het hele volk aanwezig is. Er wordt muziek gemaakt en gezongen om God te danken en te loven. Tot in de wijde omtrek is te horen hoe blij het volk is over wat de Here gedaan heeft.

Maar al snel na deze feestdag komt de bouw van de tempel voor lange tijd stil te liggen. De Samaritanen, een volk dat tijdens de ballingschap in het land heeft gewoond, werken de herbouw tegen.

Lezen: Haggai 1

Na een aantal jaren stuurt God weer profeten naar zijn volk toe: Haggai en Zacharia (Ezra 5:1-2). Ze roepen de mensen op om verder te gaan met de bouw van de tempel. "Jullie wonen in mooi betimmerde huizen, terwijl Gods huis nog een ruïne is! Dat kan toch niet? Ga de bergen in, kap hout, en bouw de tempel weer op!" Het volk luistert naar de profeten, en gaat met enthousiasme aan de slag. En na enkele jaren is het werk voltooid: de tempel staat er weer. Met een feest wordt de tempel ingewijd.

De herbouw van de stadsmuren

De tempel is nu herbouwd, maar Jeruzalem is nog steeds een stad zonder muren: iedere vijand kan er zonder moeite binnenvallen. De Israëlieten worden daar van alle kanten om bespot. Maar dan zorgt God ervoor dat Nehemia, een Israëliet die een functie heeft aan het Perzische hof, tot landvoogd over Juda wordt aangesteld. Nehemia krijgt van de koning van Perzië toestemming om naar Juda te gaan en de muren van Jeruzalem te restaureren.

Nehemia pakt het werk grondig aan. Samen met andere Israëlieten begint hij met het herstel van de muren en van de stadspoorten. Ondanks spot van de omstanders, ondanks tegenwerking, en ondanks het feit dat men de Israëlieten verdacht probeert te maken bij de Perzische regering, kunnen de Israëlieten de stadsmuren in korte tijd herbouwen.

Wanneer de muren voltooid zijn, is het voor iedereen zichtbaar: Israël heeft weer een veilige plaats om te wonen. De voltooiing van de bouw wordt gevierd met een groot feest, dat de hele week duurt. Op dit feest leest Ezra uren achter elkaar voor uit de 1^e 5 bijbelboeken, waarin Gods wetten beschreven staan. Zo houdt hij de mensen voor dat ze alleen veilig zijn wanneer ze zich aan Gods geboden houden.

De toehoorders zijn diep onder de indruk. Ze zijn bedroefd over alles wat ze verkeerd hebben gedaan, en ze bekennen hun zonden tegenover God. Alle mensen die ernst willen maken met het verbond, leggen een eed af en verplichten zich op die manier om alle geboden en voorschriften

van God uit te voeren. Het volk maakt zo een nieuw begin met het leven in dienst van God, de Koning van Israël.

Wachten op de redder

Israël is terug in het land dat God aan Abraham en zijn nakomelingen had beloofd. Maar dat betekent niet dat daarmee alles goed is. De Israëlieten hebben bijvoorbeeld geen eigen koning. Het verlangen naar de Redder die beloofd is, wordt daarom steeds groter.

God heeft via profeten als Micha en Jesaja al veel over Hem verteld. De mensen uit deze tijd weten heel wat meer over hem dan Adam en Eva wisten. Micha zegt bijvoorbeeld: "Bethlehem in Efratha, u bent één van de kleinste steden in Juda, maar toch zult u de geboorteplaats zijn van onze Koning, die al eeuwig leeft." Uit wat Micha hier zegt kunnen de Israëlieten een aantal dingen afleiden over de toekomstige Redder: Hij zal geboren worden in Bethlehem, de plaats waar David ook vandaan kwam. Hij zal, net als David, een nakomeling zijn van Jakobs zoon Juda. Hij zal koning worden over Israël. En: Hij zal meer dan een gewoon mens zijn. Van een gewoon mens kun je immers niet zeggen dat zijn oorsprong in de eeuwigheid ligt.

Zo hebben de profeten meer dingen over de beloofde Redder mogen onthullen. Maar wanneer Hij zou komen, wist niemand. Het was voor iedereen afwachten. En wachten kan soms heel lang duren...

Intussen begint het volk zich weer langzaam maar zeker af te keren van de Here. De priesters verwaarlozen de tempeldienst, er zijn Israëlieten die trouwen met vrouwen die andere goden vereren, er is sprake van echtscheiding en van geweld.

Lezen: Maleachi 3 + 4

Maar Maleachi (schrijver van het laatste boek van het Oude Testament) eindigt hoopvol. Hij kijkt vooruit naar de komst van de Redder en hij spreekt over een profeet die zijn komst zal voorbereiden.

Tussen Oude en Nieuwe Testament

Diverse rijken

Voor een goed begrip van het Nieuwe Testament is het belangrijk iets te weten over de gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden in de tijd tussen het Oude en Nieuwe Testament.

Het Perzische rijk (559-331 voor Chr.)

We hebben al gezien dat in de tijd van de ballingschap het Babylonische wereldrijk werd overwonnen door het Perzische. De Joden kregen toestemming om terug te gaan naar Israël, maar dat betekende niet dat het land vanaf dat moment weer van de Joden was. Israël bleef onderdeel van het grote Perzische wereldrijk.

Het Macedonische rijk (331-323 voor Chr.)

Het Perzische rijk heeft zo'n 200 jaar bestaan. Toen werd het veroverd door Alexander de Grote, de jonge koning van Macedonië en Griekenland. Hij deed er alles aan om de Griekse taal en cultuur in alle landen van zijn wereldrijk in te voeren. Dankzij Alexander de Grote werd het Grieks een wereldtaal: het werd in alle landen rond de Middellandse Zee gesproken. Vandaar ook dat het Nieuwe Testament in het Grieks geschreven is.

Egyptische en Syrische overheersing (ca. 300-164 voor Chr.)

Alexander stierf op 33-jarige leeftijd. Na zijn dood viel zijn enorme rijk in 4 delen uiteen. Twee van deze delen waren Egypte en Syrië - de landen ten zuiden en ten noorden van Israël. Deze landen hebben beiden een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van Israël. Israël werd eerst door Egypte en later door Syrië overheerst. De Syrische overheersing is een zware periode voor Israël geweest. De koning van Syrië drong zijn godsdienst aan de Joden op. Hij liet Jeruzalem voor een deel verwoesten en wijdde de tempel aan de Griekse god Zeus. Joden die zich verzetten, werden vervolgd en gemarteld.

De vrijheidsstrijd (164-104 voor Chr.)

In die tijd ontstond er een vrijheidsstrijd in Israël. Een groep mannen, die zich de Makkabeeën noemde, begon een guerrillastrijd tegen de Syrische overheersing. Het lukte ze de verschillende Syrische legers te verslaan en Jeruzalem te heroveren. De tempel werd ontdaan van alles wat met de Griekse godsdienst te maken had en werd weer in gebruik genomen voor de dienst aan God. In de loop van de jaren werd ook de rest van het land heroverd. Na eeuwen van overheersing was Israël eindelijk weer een vrij land.

Israël onder de Romeinen (vanaf 63 voor Chr.)

Israëls onafhankelijkheid duurt niet lang. In het jaar 63 voor Christus wordt het land veroverd door de Romeinen. Israël wordt een deel van het enorme Romeinse wereldrijk. Het heeft wel een eigen koning, maar die staat in dienst van de Romeinse keizer. In de tijd van Jezus' geboorte is Herodes de Grote koning over Israël.

Herodes is bepaald niet geliefd onder de Joden. Ten eerste omdat hij afkomstig is uit een Edomitische familie. Hij is dus een verre afstammeling van Esau. Bovendien is hij een wrede koning. Hij is zo achterdochtig dat hij een paar van zijn zonen laat vermoorden als hij ze van opstandige plannen verdenkt. Verder heft hij zware belastingen en straft hij iedere vorm van verzet op een bloedige manier af. Hij probeert de Joden te vriend te houden door de tempel in Jeruzalem te vernieuwen en er gebouwen bij te laten maken. Maar het lukt hem niet de Joden daarmee voor zich te winnen. Ze blijven hem zien als een buitenlander en als een vriend van de Romeinse bezetter.

Na de dood van Herodes wordt het land verdeeld onder 3 van zijn zonen. Archelaüs wordt koning over Judea en Samaria; Herodes Antipas wordt koning over Galilea en Perea; Filippus krijgt het te zeggen over het gebied ten noordoosten van het Meer van Galilea.

Koning Archelaüs blijft niet lang aan de macht. Hij is zo wreed en tiranniek dat zijn onderdanen aan Augustus, de keizer van het Romeinse rijk, om zijn afzetting vragen. Judea en Samaria komen voortaan rechtstreeks onder Romeins bestuur te staan. Over dit gebied regeert voortaan een Romeinse stadhouder. Eén van die stadhouders is Pontius Pilatus, de man die Jezus ter dood veroordeeld heeft.

In de tijd dat Jezus op aarde werkt, bestaat Israël dus uit 3 delen en wordt het bestuurd door 3 verschillende machthebbers (zie ook het kaartje op bladzijde 102 van het boekje "Wegwijs in de Bijbel").

Nieuwe Testament

De 4 evangeliën (evangelie = blijde boodschap)

De eerste 4 boeken van het nieuwe testament brengen allen het goede nieuws dat de Redder van de wereld op aarde is gekomen. Ze beschrijven Zijn leer en Zijn daden en vertellen dat Zijn lijden, sterven en opstanding mensen bevrijdt van zonde en dood. Het eerste dat opvalt als we de evangeliën lezen, is dat ze geen van allen een volledige levensbeschrijving van Jezus geven. Over

Jezus' jeugd wordt maar heel weinig geschreven. Het grootste deel van de evangeliën gaat over de 3 jaar dat Jezus in het openbaar optrad en over het einde van Zijn leven.

De geboorte van Johannes en van Jezus

Wat Maleachi heeft voorspelt gebeurt! De profeet Johannes, zal de komst van Jezus voorbereiden. (NB: Johannes, ook wel Johannes de Doper genoemd, is overigens niet dezelfde man als de Johannes die het Bijbelboek heeft geschreven).

Lezen Lucas 1:5-25

De bejaarde priester Zacharias en zijn vrouw Elisabeth hebben geen kinderen. Maar er gebeurt een groot wonder in hun leven. Een engel van de Here (Gabriël) vertelt Zacharias, terwijl hij bezig is met zijn werk in de tempel, dat hun gebeden zijn verhoord. Elisabeth en hij zullen een zoon krijgen, die ze Johannes moeten noemen. Zacharias heeft moeite om deze boodschap te geloven en vraagt om een teken. En een teken krijgt hij... Hij kan niet meer spreken totdat zijn zoon geboren wordt.

Lezen Lucas 1:26-80

Een paar maanden na de verschijning van de engel aan Zacharias, verschijnt Gabriël ook aan Maria, een familielid van Elisabeth. Ook Maria zal zwanger worden en een zoon krijgen. Het kind zal Zoon van God genoemd worden. God zelf zal hem Koning maken, zoals zijn voorvader David was. En hij zal voor altijd regeren over Israël. Maria vraagt hoe het mogelijk is dat ze zwanger zal worden: ze heeft nog nooit gemeenschap met een man gehad. Ze is nog niet getrouwd. Gabriël antwoordt haar dat de Heilige Geest ervoor zal zorgen dat ze zwanger wordt. Dan aanvaardt Maria de taak die God haar geeft. Ze stelt zich helemaal ter beschikking van God, die haar wil gebruiken om Zijn Zoon geboren te laten worden.

Hoewel Maria er niet om vraagt, krijgt ze een teken van God - een bevestiging van de waarheid van Gabriëls woorden. In haar familie is er ook iemand anders zwanger. Iemand van wie geen mens het zou verwachten: Elisabeth, die niet alleen te oud is om kinderen te krijgen, maar van wie ook bekend is dat ze onvruchtbaar is. Een duidelijk bewijs dat God aan het werk is. God, die ervoor kan zorgen dat een bejaarde, onvruchtbare vrouw een kind krijgt, kan er ook voor zorgen dat Maria een kind krijgt.

Lezen Lucas 2:1-7

Micha had aangekondigd dat de Redder die God beloofd had in Bethlethem zou worden geboren. Maar het lijkt erop dat het kind dat Maria verwacht, geboren zal worden in Nazareth, de plaats waar Maria en haar verloofde Jozef wonen. Maar dan worden Jozef en Maria gedwongen naar Bethlethem te gaan. Keizer Augustus besluit een volkstelling te houden. Alle inwoners van zijn rijk moeten naar de plaats waar ze oorspronkelijk vandaan komen. Jozef, een afstammeling van David, moet daarom op reis naar Bethlethem. De inmiddels hoogzwangere Maria gaat met hem mee. En zo wordt Jezus geboren in de plaats die Micha al genoemd had.

Na een aantal mooie gebeurtenissen (Lucas 2:8-20, Lucas 2:25-39) maar ook na een hele nare gebeurtenis (Mattheüs 2), gaan Jozef, Maria en Jezus terug naar Nazareth en vestigen zich daar. Jezus groeit hier op tot een volwassen man.

Het werk van Johannes en de doop van Jezus

Ruim 30 jaar bereidt Jezus het werk voor dat Hem te wachten staat. Hij is bezig met het Oude Testament en leert hieruit wat God, Zijn Vader, van Hem verwacht.

Lezen Mattheüs 3

In deze tijd treedt Johannes op als heraut van Jezus. Een heraut zorgt ervoor dat de komst van een koning wordt aangekondigd, zodat de mensen klaar waren om hem te ontvangen. Maar Johannes is geen gewone heraut. Dat is alleen al te zien aan zijn kleren: met zijn eenvoudige haren mantel en zijn leren riem ziet hij er eerder uit als een boeteprofeet (denk aan Elia in het Oude Testament). Het is ook te zien aan zijn sobere levenswijze. Ook blijkt het uit de plaats waar hij de mensen toespreekt. Hij komt niet naar de mensen toe, zoals je van een heraut zou verwachten. Nee, hij laat de mensen naar hem toekomen. Ze moeten, als ze iets willen horen over de Koning en Zijn koninkrijk, naar de rivier de Jordaan gaan, naar het woestijngebied. Ook aan Johannes' boodschap is te merken dat hij niet zomaar een heraut is. Hij roept de mensen niet op de straten van hun stad te versieren en hun mooie kleren aan te doen. Hij roept ze op zich te bekeren. Hij maakt de mensen duidelijk: jullie moeten een radicale verandering ondergaan!

Er komen zeer veel mensen op Johannes af om naar hem te luisteren. Opvallend is dat Johannes niet alleen tot de mensen spreekt, maar dat hij ze ook doopt. De doop beeldt uit dat de zonden als vuil worden weggewassen. Ook de mensen die allang in God geloven worden gedoopt. Zelfs de Farizeeën en Sadduceeën komen op Johannes af. Deze mensen, die zich streng aan allerlei geboden houden, verwachten misschien dat Johannes hen met veel eerbetoon zal ontvangen en zal zeggen dat zij echt geen doop nodig hebben. Maar Johannes kondigt hun juist Gods straf aan. Hij ziet heel goed dat ze zich niet echt willen bekeren. Achter hun vrome gedrag zit een heel verkeerde instelling. Ze denken dat het met hen wel goed zit: ze stammen immers af van Abraham, met wie God een verbond gesloten had. Johannes waarschuwt hen om niet op die familieband te vertrouwen. God verwacht ook van de nakomelingen van Abraham dat ze zich tot Hem bekeren. Als ze dat niet doen, zal God hen straffen.

Op een dag staat Jezus tussen de mensen in naar Johannes te luisteren. Geen van de omstanders weet dat Hij degene is om wie het gaat. Jezus wil zich, net als alle andere mensen, laten dopen. Johannes protesteert wanneer hij dat hoort. Hoe zou hij Jezus kunnen dopen? Jezus, de Koning die hij heeft aangekondigd, hoeft zijn oude leven toch niet te laten afwassen en een nieuw leven te beginnen?! Toch geeft Jezus aan Johannes de opdracht Hem te dopen. Hij laat op die manier zien dat Hij één wil zijn met de zondige mensen. Het is zelfs zo dat Hij de zonden van al die mensen op zich neemt. Je zou kunnen zeggen: het vuil dat van de mensen die gedoopt werden is afgespoeld, kleeft vanaf nu aan Zijn lichaam.

Dat Jezus door zich te laten dopen Gods wil uitvoert, blijkt meteen. Wanneer Hij, na gedoopt te zijn, weer opstaat uit het water, breekt de hemel open. De Heilige Geest verschijnt in de gestalte van een duif en daalt op Jezus neer. En God zelf verklaart dat Jezus Zijn Zoon is en dat Hij van Hem houdt.

Op dat moment heeft God zelf Jezus gezalfd. Normaal werden mensen die een belangrijke taak kregen met olie gezalfd (1 Samuël 16:13). Die olie was een teken van de Heilige Geest. Maar Jezus wordt met de Geest zelf gezalfd. Vanaf nu is Hij aangesteld voor de taak die God Hem heeft gegeven, en is Hij er klaar voor.

De boodschap van Jezus

Jezus trekt het gebied Galilea rond met een belangrijke boodschap. Hij vertelt aan alle mensen dat Gods koninkrijk dichtbij is. In korte tijd wordt Hij een bekendheid. Naast Zijn 12 vaste

leerlingen (die Jezus zelf heeft uitgekozen - Marcus 3:13-19), reizen vele andere mensen met Hem mee. Ze willen niets van Zijn woorden missen.

Eén van Jezus' toespraken is opgetekend in Mattheüs 5-7 en wordt wel "de bergrede" genoemd omdat Jezus zijn redevoering op een berg gehouden heeft. Jezus vertelt hoe het koninkrijk van God of "het hemelrijk" eruit zal zien. En Hij vertelt ook wie er in dit koninkrijk mogen wonen (Mattheüs 5:1-12). In de bergrede maakt Jezus ook duidelijk wat de grondwet van Gods koninkrijk is. Jezus schrijft geen nieuwe wetten uit. De wet die God aan Israël heeft gegeven, geldt ook in het rijk van God (Mattheüs 5:17-48). Jezus houdt de mensen voor dat ze niet gericht moeten zijn op het zorgen voor eten, drinken en kleding. Mensen die bij God horen, hoeven zich niet druk te maken voor zulke zaken. Mensen die bij God willen horen, moeten gericht zijn op dat wat werkelijk van belang is: Gods koninkrijk. Gods koninkrijk moet het eerste voor hen zijn (Mattheüs 6:25-34).

Lezen Mattheüs 7:24-29

Aan het einde van Zijn toespraak stelt Jezus Zijn toehoorders voor een belangrijke keus. Doen wat Jezus zegt - of niet. Hun hele leven hangt af van de keus die ze maken ten aanzien van Jezus' woorden. Wie naar Jezus luistert en Zijn woorden vervolgens naast zich neerlegt, lijkt op iemand die zo dom is zijn huis op zand te bouwen. Het kan best een poosje goed gaan met een huis zonder goede fundering, maar op een gegeven moment gaat het mis. Wie aan het werk gaat met Jezus' woorden, lijkt op iemand die zo verstandig is om zijn huis op een rots te bouwen. Wat voor ramp er ook gebeurt, het huis heeft een goede fundering en het blijft staan.

Hoe kan een mens burger worden van het koninkrijk waar Jezus het in de bergrede over heeft? Stelt God Zijn eisen niet veel te hoog? Het lijkt erop dat Jezus de mensen hier een veel te zware last oplegt. Maar zo is het niet (Mattheüs 11:28-30). Wie naar Jezus toekomt, krijgt inderdaad een last te dragen, maar het zal aanvoelen alsof hij van zware last bevrijd is. Hoe kan dat? De volgende gelijkenis die Jezus aan Zijn leerlingen heeft verteld, maakt het wat meer begrijpelijk.

Lezen Johannes 15:1-8

Jezus gebruikt een beeld dat de Israëlieten erg vertrouwd is: het beeld van een wijnstok. Jezus vergelijkt Zichzelf met de stam van de wijnstok en Zijn volgelingen met de ranken (de zijtakken waaraan de druiventrossen groeien). "Een rank kan niet op zichzelf bestaan" zegt Jezus. Dat spreekt vanzelf. Om te kunnen leven en vrucht te kunnen dragen moet een rank met de stam verbonden zijn. Een rank die van de stam is afgesneden, blijft niet doorleven alsof er niets gebeurd is. Hij krijgt geen voedsel meer en sterft af. Jezus legt uit: "Precies zo is het met jullie. Wanneer jullie los van Mij gaan leven, kunnen jullie geen vruchten voortbrengen." Dat wil zeggen: wanneer mensen zonder Jezus leven, kunnen ze onmogelijk leven zoals Jezus dat bedoeld heeft. Ze kunnen niet leven als burgers van Gods koninkrijk. Jezus belooft Zijn volgelingen: "Wanneer jullie leven in verbondenheid met Mij, zullen jullie wel vrucht dragen." Mensen die bij Jezus horen, kunnen dingen waartoe ze uit zichzelf niet in staat zouden zijn. Jezus zelf geeft hun daarvoor de kracht.

Gods koninkrijk is er niet voor mensen die denken dat ze perfect zijn. Het is voor mensen die weten dat ze absoluut niet in staat zijn om zich aan Gods wet te houden en die hun toevlucht helemaal bij Jezus zoeken. Die mensen zullen ervaren dat de last die Hij hun oplegt licht is. Er is een zeer sterke band tussen Jezus en hen. Jezus geeft hun de kracht om te vechten tegen slechte gewoonten en verkeerde verlangens. Hij helpt hen om anders te worden, om een begin te maken met het leven zoals God dat bedoeld heeft.

Het leek onmogelijk om een burger van Gods koninkrijk te worden. Maar Jezus maakt het onmogelijke mogelijk!

De gelijkenissen en wonderen van Jezus

Jezus' woorden gaan vanaf het begin van Zijn optreden vergezeld van gelijkenissen en wonderen. De 4 evangeliën staan er bol van! Omdat dit inmiddels al de 8^e bladzijde is die ik heb volgetypt, ga ik daar verder niet uitgebreid op in... Hieronder staan wel een aantal teksten die je een keer voor jezelf door zou kunnen lezen:

Gelijkenissen: Mattheüs 8:1-17, Mattheüs 12:9-13, Marcus 4: 1-34, Marcus 12:1-11, Lucas 18:1-14, Johannes 10:1-18.

Wonderen: Marcus 2:1-12, Marcus 4:35-41, Marcus 5, Marcus 6:34-44, Marcus 7:25-37, Marcus 8, Lucas 5:1-7, Lucas 7:1-23.

Geen gewoon mens kan wat Jezus doet. Daar zijn de Joden het al snel over eens. Maar dat betekent niet dat ze begrijpen wie Jezus is. Wij hebben de hele Bijbel, voor ons is het niet moeilijk om te zien wie Jezus is. Maar voor de Joden in Jezus' tijd, de tijd waarin het Nieuwe Testament nog niet bestaat, is het niet zo makkelijk om Jezus te herkennen als de Christus en als de Zoon van God. De meeste mensen die Jezus meemaken, komen niet verder dan verbazing of angst. Er zijn ook mensen die Jezus niet vertrouwen. Onder hen zijn veel schriftgeleerden en Farizeeën. Vanaf het moment dat ze Jezus tegen de verlamde man hebben horen zeggen: "Je zonden worden vergeven" (Marcus 2:5-7), beschouwen ze Hem als een godslasteraar. De gedachte dat Jezus de door God beloofde Redder is, komt bij de godsdienstige leiders van Israël niet op. Ze geloven dat Jezus Zijn kracht heeft te danken aan Satan (Mattheüs 9:33-34). Al heel snel na het begin van Jezus' optreden maken de schriftgeleerden plannen om Hem ter dood te laten brengen. Maar het officiële besluit om Hem terecht te stellen valt pas een paar jaar later.

Lezen Johannes 11:1-44

Lazarus, een goede vriend van Jezus, is enkele dagen geleden gestorven. Jezus gaat naar de plaats toe waar hij begraven ligt. De mensen denken dat Hij hem de laatste eer wil bewijzen. Maar tot ieders ontzetting laat Jezus het graf openmaken! Dan roept Hij Lazarus. En de man, die 4 dagen geleden gestorven was, komt tot leven! Velen van de mensen die dit hebben meegemaakt, gaan in Jezus geloven.

De gevangenneming van Jezus

Maar wanneer de Farizeeën en de overpriesters dit horen, is de maat vol. Het Sanhedrin (Joods bestuursorgaan) komt meteen in een spoedzitting bijeen. Als iedereen achter Jezus aan blijft lopen, zal Hij door het volk tot koning uitgeroepen worden. De Romeinen zullen dat ongetwijfeld beschouwen als opstand tegen het Romeinse gezag. Ze zullen hardhandig ingrijpen en de Joden straffen. Vandaar dat de leden van het Sanhedrin het besluit nemen Jezus te doden. De hogepriester heeft een goed argument voor dit plan: "Het is in uw belang dat 1 mens sterft voor het volk en niet het hele volk verloren gaat." De hogepriester heeft niet in de gaten dat hij hier profetische woorden spreekt. In feite zegt hij precies waar het bij Jezus' dood om gaat! Er moet alleen nog een deugdelijke aanklacht tegen Jezus gevonden worden. De leden van het Sanhedrin besluiten Jezus in de val te lokken. Ze gaan in groepjes naar Jezus toe om Hem strikvragen te stellen (Marcus 12:13-34). Ze willen er op die manier voor zorgen dat Hij iets zal

zeggen op grond waarvan Hij ter dood veroordeeld kan worden. De leden van het Sanhedrin krijgen tot hun vreugde hulp uit onverwachte hoek: één van Jezus' eigen leerlingen, Judas, wil ervoor zorgen dat ze Jezus in handen krijgen. Judas, die altijd bij Jezus was geweest en alles met Hem heeft meegemaakt, verraadt zijn meester voor geld!

Lezen Marcus 14

Op de avond dat Jezus gevangen genomen zal worden, blijkt dat Hij precies wist wat er met Hem ging gebeuren. Nadat Hij met Zijn leerlingen het Pascha (een Joods feest ter herinnering aan de uittocht van het volk Israël uit Egypte) gevierd heeft, zegt Hij tegen hen "Jullie zullen Me vannacht allemaal in de steek laten. Maar wanneer Ik door God ben opgewekt uit de dood, zal Ik voor jullie uitgaan naar Galilea."

Terwijl Jezus Zich in de Hof van Gethsemané (een tuin op de helling van de Olijfberg) al biddend voorbereidt op alles wat komen gaat, is er een zwaar bewapende troep onderweg om Hem te arresteren. Ze grijpen Jezus en de discipelen vluchten weg!

Jezus wordt naar het paleis van de hogepriester gebracht. Daar probeert men een grond te vinden om Hem te kunnen veroordelen tot de doodstraf. Het is de omgekeerde wereld: de aanklacht moet nog gevonden worden als het vonnis al vaststaat. Het blijkt onmogelijk te zijn om tot een aanklacht te komen. Volgens de wet moeten er minstens 2 getuigen zijn van een bepaalde misdaad of strafwaardige uitspraak. Veel mensen komen met valse beschuldigingen tegen Jezus, maar de beschuldigingen kloppen niet met elkaar. Tenslotte, als er geen aanklacht gevonden kan worden, verandert de hogepriester zijn beleid: hij probeert Jezus tot godslastering te laten komen. Hij vraagt Hem op de man af: "Bent u de beloofde Christus, de Zoon van God?" Voor de leden van het Sanhedrin is het uitgesloten dat Jezus echt de Christus zou kunnen zijn. Terwijl Jezus gedurende het hele proces heeft gezwegen, geeft Hij nu antwoord. Want nu gaat het om het centrale punt; het punt waarop Hij beoordeeld wil worden. Jezus zegt ronduit dat Hij inderdaad de Christus is. Als de hogepriester dat hoort, maakt hij hevig geschokt een scheur in zijn kleren (in die tijd een manier om te laten zien dat je ergens bedroefd of ontzet over bent). Ondertussen is hij echter zeer opgelucht: de zaak is rond! Jezus kan terecht gesteld worden. Hij lastert God en op Godslastering staat de doodstraf!

De kruisiging van Jezus

Om ervoor te zorgen dat Jezus ter dood gebracht kan worden, brengen de Joden Hem naar de Romeinse stadhouder Pilatus. Hij moet het doodvonnis uitspreken.

Lezen Marcus 15

Pilatus ziet eigenlijk helemaal niet in waarom Jezus schuldig is. Maar hij zit in een moeilijke positie. Wanneer hij Jezus vrijspreekt, zullen de Joodse leiders ervoor zorgen dat de Romeinse keizer dat te horen krijgt. En de keizer zal het Pilatus zeker niet in dank afnemen dat hij iemand die zichzelf als de Joodse koning beschouwt, vrijgelaten heeft. Daarom geeft Pilatus de beslissing uit handen. Hij doet de mensen die zich voor zijn paleis verzameld hebben het voorstel: "Zal ik ter ere van het paasfeest Jezus loslaten?" Pilatus rekent erop dat het volk, dat voor het grootste deel op hand van Jezus is, dat idee zal toejuichen. Maar opgestoot door hun godsdienstige leiders, eisen de mensen massaal dat Barabbas, een moordenaar, vrijgelaten wordt. Jezus moet gekruisigd worden! Pilatus kan er nu niet meer onderuit: hij geeft de opdracht Jezus te geselen en Hem daarna aan een kruis te laten spijkeren.

Nadat de soldaten Jezus als koning verkleed hebben, laten ze Hem zien wat ze van Hem vinden: ze slaan, bespugen en bespotten Hem. Tenslotte brengen ze Hem naar Golgotha, de plaats waar Hij gekruisigd wordt.

De soldaten, de voorbijgangers, de priesters en de schriftgeleerden en de gekruisigde misdadigers, allemaal bespotten ze Jezus. En God laat het toe. Hij komt niet op voor Zijn Zoon. De hemel blijft gesloten. Zelfs de zon verdwijnt midden op de dag. Drie uur lang hangt Jezus in het donker. Dan schreeuwt Hij tot God: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?" Dan geeft Hij een luide schreeuw. Hij blaast de adem uit en sterft.

Wanneer Jezus sterft, gebeurt er in de tempel iets onverklaarbaars. Het gordijn, dat het Heilige van het Allerheiligste scheidt, scheurt van boven naar beneden open. De plaats waar God aanwezig is, is daarmee ineens vrij toegankelijk geworden. Op deze manier laat God zien dat er met het sterven van Jezus een nieuwe periode is aangebroken. Door Jezus' dood is de kloof die God en de mensen scheidde, verdwenen. Wie in Jezus gelooft, mag zonder belemmering bij God komen.

De opstanding van Jezus

Jezus' volgelingen zijn bedroefd en teleurgesteld. Ze hadden gedacht dat Jezus de Christus was, de Redder van wie de Joden in die tijd verwachtten dat Hij Israël zou bevrijden van de vijanden. Maar het is nu wel duidelijk dat Hij de Christus niet was. Ze zitten helemaal vast in hun verdriet. Er is niemand onder hen die zich herinnert wat Jezus verscheidende malen uitdrukkelijk gezegd heeft: dat Hij op de 3^e dag na zijn sterven weer opgewekt zou worden (Marcus 8:31).

Toch zijn er ook mensen die Jezus' woorden over een opstanding uit de doden niet vergeten zijn. Het zijn de overpriesters en de Farizeeën. Niet dat ze geloven dat Jezus weer tot leven zou kunnen komen. Ze zijn bang dat Jezus' leerlingen het lichaam uit het graf zullen roven en dan zouden ze de mensen kunnen laten geloven dat Hij is opgestaan (Mattheüs 27:63-64). Ze vragen Pilatus om het graf te laten verzegelen. Ook laat Pilatus een aantal Romeinse soldaten de wacht houden bij het graf.

Lezen Mattheüs 28

Maar wat de Farizeeën voor onmogelijk hadden gehouden en waar de discipelen helemaal niet meer op hadden gerekend, gebeurt toch. Zondagmorgen vroeg beeft de aarde. En nog voor de soldaten van de schrik zijn bekomen, zien ze een gestalte uit de hemel neerdalen. Hij ziet eruit als een bliksemflits en zijn kleren zijn sneeuw wit. De soldaten, die beven van angst, zien hoe de gestalte de verzegelde steen die de grafkamer afsluit, wegrolt en erop gaat zitten. De soldaten vluchten weg en vertellen alles wat ze hebben meegemaakt aan de overpriesters en de oudsten. Het Sanhedrin komt meteen in spoedzitting bijeen. Wat ze gevreesd hebben is gebeurd: Jezus' lichaam is op de derde dag na Zijn dood verdwenen. En het is duidelijk dat Zijn leerlingen hier niets mee te maken hebben gehad. De soldaten zijn daar de getuigen van. De leden van het Sanhedrin komen niet op het idee om te erkennen dat ze fout zijn geweest. Dat Jezus inderdaad de Zoon van God is en dat ze Hem ten onrechte hebben gedood. Ze proberen de zaak zo snel mogelijk in de doofpot te stoppen. Ze willen dat de soldaten die de wacht hebben gehouden een leugen de wereld in helpen. En voor veel geld laten de soldaten zich omkopen.

Inmiddels zijn er 2 vrouwen, volgelingen van Jezus, op weg naar het graf om het lichaam van Jezus te verzorgen. Ze hebben lekker ruikende kruiden en zalfolie bij zich, die ze over het lichaam van Jezus willen uitgieten, om de geur van ontbinding tegen te gaan. Dat deed men in het oosten vaak wanneer er iemand gestorven was. Wanneer ze bij het graf aankomen, zien ze tot hun verbazing dat de zware steen is weggerold. Dan zien ze de engel, van wie de soldaten zo schrokken. De engel stelt hen meteen gerust: ze hoeven niet bang te zijn. Jezus, naar wie ze op

zoek zijn, ligt niet meer in het graf. En dat niet omdat Zijn lichaam gestolen is, maar omdat Hij weer tot leven is gekomen! De engel geeft de vrouwen de opdracht naar Jezus' leerlingen te gaan. Zij moeten het goede nieuws ook horen. En wanneer ze Jezus in levende lijve willen ontmoeten, moeten ze naar Galilea gaan, zoals Hij hun van tevoren al gezegd had. De vrouwen doen meteen wat de engel heeft gezegd. Bang en blij tegelijk haasten ze zich terug. En terwijl ze nog onderweg zijn, krijgen ze de verrassing van hun leven: Jezus komt hen tegemoet en begroet hen. De vrouwen vallen vol eerbied voor Jezus neer en aanbidden Hem. Het is Hem echt. Wat de engel zei is waar: Jezus leeft!

Lezen Lucas 24:36-49

Meerdere mensen hebben inmiddels getuigd dat ze Jezus hebben ontmoet. Maar het blijft voor de leerlingen nog steeds moeilijk om te geloven dat hun meester echt is opgestaan uit de dood. Ze schrikken dan ook vreselijk wanneer Jezus plotseling in hun midden staat. Ze denken dat ze een geestverschijning zien. Jezus moet echt moeite doen om te bewijzen dat Hij het is. Hij laat Zijn leerlingen de littekens van de spijkers in Zijn handen en voeten zien. Zo overtuigt Hij hen ervan dat Hij dezelfde is als degene die een paar dagen geleden aan het kruis was gestorven. Ook eet Hij voor hun ogen een stuk brood en vis. Zo bewijst Jezus dat Hij geen geest, maar een mens is.

Eindelijk zijn de leerlingen ervan overtuigd dat het Jezus is die bij hen is. Dan begint Jezus hun vanuit het Oude Testament uitleg te geven waarom Hij, de beloofde Redder, moest lijden, sterven en opstaan uit de dood. Hij zorgt ervoor dat de leerlingen gaan begrijpen dat dit de enige manier was waarop het weer goed kon komen tussen God en de mensen. Dat dit de manier was waarop Hij de Satan kon overwinnen.

De hemelvaart van Jezus

Ruim een maand nadat Hij is opgestaan uit de dood, gaat Jezus naar de hemel. Maar voordat Hij de hemeltoon bestijgt, belooft Hij Zijn leerlingen dat de Heilige Geest over hen zal komen om hen kracht te geven voor hun belangrijke taak. Ze moeten namelijk de wereld ingaan en de mensen over Jezus vertellen. Zij zijn immers de ooggetuigen van alles wat er met Jezus gebeurd is. Ze moeten de mensen oproepen zich te bekeren en in Jezus Christus te gaan geloven. Overal zullen ze vertellen over de redding die Jezus brengt.

Dat is het laatste wat de leerlingen van Jezus horen. Na deze woorden wordt Hij omhooggetild naar de hemel. Maar Jezus heeft de aarde niet voorgoed verlaten: Hij zal weer terugkomen!

Vragen en stellingen

1. Hoe kijken de buitenlanders tijdens de ballingschap aan tegen de God van Israël? Zie hiervoor Ezechiël 36:19-21 en Daniël 2:47. Kun je deze reacties verklaren? Wat voor reactie zou je vandaag de dag kunnen verwachten van mensen die niet in God geloven?
2. In het Oude Testament heeft God een heleboel beloften gedaan die in het Nieuwe Testament zijn vervuld. Soms gingen daar perioden van honderden jaren overheen, maar God doet wel altijd wat Hij zegt. Als je je daar bewust van bent, is het niet moeilijk om te geloven dat het waar is wat er in de Bijbel staat.
3. Met welke van de volgende uitspraken ben je het eens?
 - a. Wie bij Gods koninkrijk wil horen, moet daar zijn uiterste best voor doen.
 - b. Wie bij Gods koninkrijk wil horen, hoeft daar niets voor te doen.Vergelijk ook wat er staat in Marcus 10:13-16.

4. De vijandige houding van de schriftgeleerden en Farizeeën tegenover Jezus is veelzeggend. Waar hebben de mensen in Zijn omgeving zich vooral aan geërgerd? Kun je je dat voorstellen?
5. Wat zegt het jou dat Jezus 100% mens en 100% God is? Was dat persé noodzakelijk?
6. Kun je verschillen aangeven tussen de opstanding van Jezus en de opstanding van Lazarus?
7. Wat heb je aan de hemelvaart van Christus? Zouden we niet zonder dat heilsfeit kunnen?
8. Bijbellezen en bidden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de bijbelgedeeltes die je leest, spreekt God je aan. En God wil graag dat je Hem antwoord geeft. Vind je dat moeilijk omdat je (soms) nog twijfelt aan het bestaan van God?

Suzanne van der Stoep